

Pinksteren, de Heilige Geest komt

Jong en oud staan samen stil bij de betekenis van Pinksteren.

Onderdeel van programma

Duur
60+ minuten

Hemelvaart en Pinksteren

Thema

Hemelvaart & Pinksteren

Met Pinksteren vieren we dat de Heilige Geest naar de aarde kwam en de leerlingen in vuur en vlam zette. Met deze werkvorm voor jong en oud ga je aan de slag met dit bijbelverhaal. Je ontdekt dat de Heilige Geest nog steeds actief is en welke symbolen passen bij Pinksteren.

Doel:

- Jong en oud staan samen stil bij de betekenis van Pinksteren.
- Jong en oud ontdekken samen dat de Heilige Geest er voor zorgt dat mensen in beweging komen.
- Jong en oud ontdekken verschillende symbolen die bij Pinksteren passen en gaan hiermee (creatief) aan de slag.

Introductie 1: drie kaarsen (10 min)

Nodig:

- drie kaarsjes;
- telefoon of laptop om een video te bekijken en eventueel een lied te beluisteren.

Binnenkort is het Pinksteren.

- Bekijk de [video: Over Pinksteren](#) waarin met Lego wordt uitgelegd waar we aan denken met Pinksteren.
- Steek drie kaarsjes aan. Deze staan voor de drie-eenheid: de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Lees samen het gedicht of luister en zing het gedicht in [liedvorm 'Een vlammetje hier, een vlammetje daar'](#) (Kinderopwekking 57).

*Een vlammetje hier,
een vlammetje daar.
Een heleboel vlammetjes bij elkaar.*

*Zeg weet je het al,
vandaag is het feest:
voor jou en voor mij
kwam de Heilige Geest.*

*Een vlammetje hier,
een vlammetje daar.
We doen onze vlammetjes bij elkaar.
Dan is het een vuur,
dan is het een feest:
wij danken de Heer
voor de Heilige Geest.*

Introductie 2: hoe ziet de Geest er uit? (15 min)

Pinksteren is het feest van de Geest. Veel mensen kunnen zich wel een beetje een voorstelling maken van Jezus of van God de Vader, maar vinden het lastig om te bedenken hoe de Heilige Geest er uit ziet.

- Hoe denk jij dat de Heilige Geest eruitziet? Of hoe merk jij iets van de Heilige Geest? Praat daar eens met elkaar over. Als jullie er niet goed uitkomen, kun je ter inspiratie het filmpje [Het Bijbel Project | De Heilige Geest](#) kijken.
- Geef op een bepaalde manier vorm aan jouw voorstelling van de Heilige Geest. Dat kun je doen door bijvoorbeeld een tekening te maken, maar ook door jezelf bijvoorbeeld te verkleden of misschien bedenk je wel iets met kaarsen (vuur) of een föhn (wind)!

Verdieping (20 min)

Nodig:

- Bijbel;
- voor iedereen een ballon (biologisch afbreekbaar);
- telefoon/laptop om iets op te zoeken.

Lees met elkaar Handelingen 2: 1-4

- In dit gedeelte lezen we dat de Heilige Geest komt. Hoe gebeurt dat? Wat zien, horen, voelen en ruiken de leerlingen?
- Er staat dat de leerlingen 'werden vervuld van de heilige Geest'. Wat betekent dat volgens jou?
- Ook in onze tijd is de Heilige Geest dichtbij. Hoe merk je het als je vervuld bent met de Heilige Geest?

Doe-activiteit: ballon

- Iedereen krijgt een ballon. Wat zie je? De ballon is klein en leeg van binnen.
- Lucht is er wel, maar je kunt het niet zien. Blaas maar eens voor je uit. Je ziet de lucht niet, maar misschien kun je het wel horen en voelen. Houd maar eens je hand voor je mond als je blaast.
- Nu blazen jullie lucht in de ballon. Maak de ballon niet te groot, maar vul het ongeveer voor de helft. Wat is er gebeurd met de ballon? Zie jij een overeenkomst met de Heilige Geest?
  - De ballon wordt groter doordat het is gevuld met lucht. Het brengt de ballon in beweging. Door lucht in de ballon te doen, wordt lucht zichtbaar. Zo is het ook met de Heilige Geest. Doordat de Heilige Geest in jou is, word jij in beweging gebracht. Door jou wordt de Heilige Geest zichtbaar. Merk je daar iets van bij jezelf of bij een ander?
- Weet jij hoe sterk de Heilige Geest is? Deel jullie ervaringen.
  - Probeer eens op de gevulde ballon te zitten. De ballon met lucht is heel sterk! Die krijg je niet kapot. Zie jij ook hierin een overeenkomst met de Heilige Geest? Je ziet de Heilige Geest niet, maar hij is sterker dan je denkt!

Lees met elkaar Handelingen 2:5-13

- Waarom komen alle mensen naar dezelfde plek?
- Waar komen de Joden die samenkomen vandaan?
- Zoek eens een afbeelding op van de taal van de Elamieten, de taal van de Egyptenaren, de taal van de Romeinen, en de taal van de Arabieren. Wat valt op?

De mensen die bij elkaar gekomen zijn, kunnen de leerlingen allemaal verstaan. Ze horen hen in hun eigen taal praten. Door de Geest letten mensen niet meer op de verschillen. Door de Heilige Geest worden mensen juist samengebracht en met elkaar verbonden. Kan jij ontdekken naar welke boodschap van de leerlingen de mensen luisteren?

Tip: Je kunt het verhaal ook vertellen aan de hand van [tekeningen](#).

Verwerking: symbolen (45 min)

- Witte duif: papier, telefoon of laptop om op internet te kunnen
- Rood vuur: materialen voor het proefje met vuur, telefoon of laptop om op internet te kunnen
- Wind/lucht:
  - A: zwart papier, kleurpotloden
  - B: bellenblaassop, bak of emmer, lege statiegeldfles(sen), lapje badstof, elastiek, twee stokken, lang touw (of 2 touwtjes), rietjes en een telefoon of laptop om op internet te kunnen.

De verwerking bestaat uit meerdere onderdelen. Je gaat op vier manieren het verhaal verwerken. Je kunt ook een keuze maken uit de verwerkingen. De vierde verwerking is een spelvorm die geschikt is voor deelnemers die 12 jaar of ouder zijn.

Witte duif (15 min)

Weet jij wat de kleur wit betekent? Zoek het eventueel op.

De duif staat voor de Heilige Geest. Weet jij waarom? Ken je bijbelverhalen waarin de duif als teken van de Heilige Geest voorkomt? Je kunt het eventueel opzoeken.

- Maak een (witte) duif. [Vouw een duif](#), teken, schilder of bedenk een andere creatieve manier om een (witte) duif te maken. Verzamel meerdere (verschillende) duiven en hang ze op in huis.

Rood vuur (15 min)

Weet jij wat de kleur rood betekent? Zoek het eventueel op. Ook het vuur is een mooi symbool dat past bij Pinksteren, bij de Heilige Geest. In spreekwoorden komen we vaak nog tegen wat er gebeurt als mensen worden 'aangestoken'. Welke spreekwoorden kun jij bedenken die gaan over vuur?

- Doe een proefje met vuur om meer te ontdekken over vuur. Op [proefjes.nl](#) vind je verschillende proefjes.

Wind/lucht (15 min)

Zoals je in de verdieping hebt ontdekt, is de Heilige Geest als wind of lucht. Kies activiteit A of activiteit B.

A: Teken zelf bellen! Teken cirkels op zwart papier en kleur ze in met gekleurde potloden. Geef de bellen alle kleuren van de regenboog!

B: Maak zelf bellenblaassop of koop het in de winkel en ga bellenblazen op verschillende manieren. De lucht brengt de bellen in beweging. Bekijk [bellen blazen, een feestje](#) voor verschillende ideeën. Zo kun je een bellenslang maken met een fles en een lapje badstof, maak je reuzenbellen of ga bellenblazen met lange rietjes.

Vreemde talen (15 min)

Speel een spel. Dit spel is geschikt als iedereen 12 jaar of ouder is. De Joden in Jeruzalem kwamen allemaal uit verschillende streken en landen en spraken dus verschillende talen. Toch konden ze elkaar verstaan door de Heilige Geest. In deze verwerking gaan jullie met elkaar in verschillende talen in gesprek. Lukt het jullie om een gesprek te voeren?

- Elke deelnemer komt zogenaamd uit een ander land. Bijvoorbeeld uit Nederland, uit Duitsland, uit Frankrijk, uit Engeland. Spreek van te voren af wie uit welk land komt.
- Neem kort de tijd om wat standaard zinnen van te voren op te zoeken. Denk bijvoorbeeld aan: goedemorgen, mijn naam is ... , ik kom uit ... , ik begrijp het niet ... , kunt u dat herhalen ... , etc.
- Ga met elkaar in gesprek. Maar let op: iedereen mag alleen zijn eigen taal spreken! Probeer er achter te komen waar de ander vandaan komt, hoe hij/zij heet, en hoe oud hij/zij is. Misschien heb je zelf nog wel meer vragen!
- Wat betekent 'De Geest spreekt alle talen' voor jou?

Tip: je kunt het spel moeilijker maken door een geheimtaal met elkaar te verzinnen en zo met elkaar te praten.

Afsluiting (5 min)

Sluit af met een gebed of lied.

Voorbeeldgebed:

Drie-enig God,

Dankuwel dat we vandaag kunnen vieren dat u met uw Geest naar de aarde kwam. Dank u dat u de leerlingen vervulde met uw Geest. Wij vragen u: wees ook zo dicht bij ons, vervul ook ons met uw Geest, en help ons het goede te doen.

Amen.

Zing met elkaar of luister naar een lied.

Liedsuggesties:

- Ik moet weggaan
- [Kom, Heil'ge Geest](#)
- [Jezus, vul ons met uw Geest](#)
- [Ik zal er zijn - Sela](#)
- [Kinderopwekking 57 - vlammetjes](#)

